

Mitä on liikkuva opiskelu tulevaisuudessa suomalaisessa korkeakoulussa?

Rehtori, KTT Marja-Liisa Tenhunen

Alustus on laadittu yhteistyössä yliopettaja Irja Leppisaaren
ja erikoissuunnittelija Riina Kleimolan kanssa

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu

Liikkuvuutta **tukevia** linjauksia suomalaisessa korkeakoulupolitiikassa 1/2

- **Kansalliset strategiat ja linjaukset**
 - Kehitys kohti ubiikkia tietoyhteiskuntaa → teknologia kaikkien saatavilla, sulautuneena huomaamattomasti ympäristöönsä → oppimisen rajattomuus
- **Korkeakoulujen laadun ja vetovoiman lisääminen**
- **Korkeakoulujen yhteistyö ja verkostoituminen**
 - VirtuaaliAMK ja Virtuaaliyliopisto kehittämisen vetureina
 - Opetustarjonnan saatavuus, taloudelliset syyt, kilpailukyky edellyttävät kiinteää yhteistyötä ja verkostoitumista
- **Opiskelijälähtöinen pedagogiikka, kysyntä ja käyttäjälähtöisyys**
 - Henkilökohtaiset (PLE) ja verkostoituvat oppimisympäristöt

Liikkuvuutta **tukevia** linjauksia suomalaisessa korkeakoulupolitiikassa 2/2

- **Kansainvälisyyden edistäminen, mm.**
 - Kansainvälinen liikkuvuus ja kotikansainvälistyminen
 - Joint & Double Degrees
 - Uusien kansallisten ja kansainvälisten verkostojen ja toimintamallien luominen, TKI-toiminta
- **Koulutusvienti ja tilauskoulutukset**
 - Koulutusviennin strategia valmisteilla, OPM
 - Virtuaaliopinnot ja monimuotototeutukset koulutusviennin toimintamallien olennaisia osia
 - Hyvien käytäntöjen (globaali) jakaminen koulutusviennin alalta

Liikkuvuuden mahdollisia **esteitä** ja kompastuskiviä

- **Korkeakoulujen vakiintuneet käytänteet**
- **Korkeakoulujen erilaiset tarpeet ja valmiudet kehittämistyössä**
- **Yhteisten toimintatapojen ja käytäntöjen löytäminen**
- **Riittävän ja soveltuvan koulutustarjonnan puute**
- **Liikkuvuuden tukitoimintojen puute**
- **Taloudelliset syyt, resurssit**
- **Liikkuvuuden jääminen muiden tavoitteiden varjoon**

Korkeakoulujen profiloituminen ja liikkuvuus

- **Profiloituminen omille avainosaamisalueille liikkuvuuden edistäjänä**
- **Virtuaalikorkeakouluverkoston kautta yksittäisen korkeakoulun tarjonta ja osaaminen saadaan näkyville**
 - Joustavat opiskelu- ja opetusratkaisut
 - Pällekkäisen koulutustarjonnan poistuminen
 - Liikkuvuus kilpailukyvyn ja imagon parantajana
- **Kansantaloudelliset ja tuottavuuden näkökulmat**
- **Koulutustarjonnan läpinäkyvyyden, laadun ja monipuolisuuden kehittyminen**
- **Opetussuunnitelmien nopean uudistamisen mahdollisuus tarvelähtöisesti**

Uusien yliopisto- ja amk-rakenteiden vaikutus yhteistoiminnan ja jakamisen ideologiaan

- Väljärajaisten yhteistyö-, asiantuntija- ja vertaisverkostojen rooli ja jakamisen ideologia vahvistuu tulevaisuudessa**
- Kohti yhteistä virtuaalikorkeakouluverkostoa?**
 - Rajat ylittävän koulutuksen tukemiseen liittyvä yhteinen tutkimus- ja kehitystoiminta ja hyvien käytänteiden levittäminen
- Alueellisten osaamiskeskittymien ja virtuaalikampusten rooli yhteistoiminnan edistäjinä**
- Verkoston sosiaalisen pääoma kasvu innovatiivisissa verkkoyhteisöissä ja virtuaaliverkostoissa, joissa opiskelijat, opettajat ja työelämäyhteistyökumppanit kohtaavat**

Yhteiset tutkintojen tuottamistavat korkeakoulujen välisen liikkuvuuden edistäjinä

- Osa korkeakoulujen tutkinnoista *rakennetaan ja suoritetaan* jo nyt verkostoyhteistyössä (esim. osa ylemmistä AMK-tutkinnoista, kv-tutkinnoista jne.)
- Korkeakouluyhteistyössä myös portaaliin yhdessä tuotettua tarjontaa, joka takaisi liikkuvuuden
- Vertaistuottaminen yleistyvänä tuottamismallina
- Korkeakoulujen väliset sopimukset
- Yhteis- ja kaksoistutkinnot
 - Esim. Case Korea (South)

Verkkopalvelut ja tietojärjestelmäratkaisut liikkuvuutta tukemassa

- **RAKETTI-yhteistyö tietojärjestelmien kehittämisessä**
- **Yhteinen portaali koulutustarjonnan tarjoamispaikkana ja toimijoiden kohtaamispaikkana eri korkeakoulujen välillä?**
 - Integraatiot omista järjestelmistä yhteiseen portaaliin
 - Sisältää ajanmukaisia työkaluja ja palveluja (esim. videostreamaus, podcastjakelu, webastjakelu, kirjastopalvelut yms.)
 - Parhaimmillaan mahdollistaa parhaiden yhdessä tuotettujen koulutusmoduulien myymisen/ostamisen [vrt. (suomalainen) koulutus myyntituotteena]
- **Yhteistyö ja tarjonnan näkyvyys sekä työkalujen saatavuus mahdollistavat opiskelijoille joustavia opiskeluratkaisuja ja yksilöllisiä oppimispolkuja**

Visio liikkuvuudesta tulevaisuudessa

Virtuaalikorkeakouluverkosto edistää rajatonta oppimista verkottamalla alueellisia, kansallisia ja globaaleja opiskelijoita sekä alan toimijoita yhteen.

Lähteet

- ET 2020, Council Conclusion on a strategic framework for European cooperation in education and training.
- Kelo, M. (2008). Koulutusvienti eräissä Euroopan maissa Saatavilla: http://www.helsinki.fi/halvi/srno/lausunnot_ ja_kannanotot/semma180908/kelo.pdf
- Kansallinen innovaatiostrategia. (2008). Saatavilla: http://www.innovaatiostrategia.fi/files/download/Kansallinen_innovaatiostrategia_12062008.pdf
- Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia 2009–2015. (2009). Saatavilla: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/artikkelit/korkeakoulujen_kv/liitteet/kansainvalistymisstrategia.pdf
- Koulutus ja tutkimus 2007–2012. 2008. Kehittämissuunnitelma. Opetusministeriön julkaisuja 2008:9. Saatavilla: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/opm09.pdf?lang=fi2007>
- Leppisaari, I., Ihanainen, P., Nevgi, A., Taskila, V-M., Tuominen, T. & Saari, S. (2008). Hyvässä kasvussa – Yhdessä kehittäen kohti ammattikorkeakoulujen laadukasta verkko-opetusta. Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 4: 2008. Helsinki. Saatavilla: http://www.kka.fi/files/384/KKA_408.pdf
- Leppisaari, I. & Vainio, L. (2009). VirtuaaliAMK:n toiminta tulevaisuudessa – visio 2012 ja 2020. Julkaisematon.
- Leppisaari, I., Vainio, L., Herrington, J. & Im, Y. (forthcoming 2009). Reflections on creating an international virtual benchmarking model for authentic e-learning: Crossing boundaries and breaking down barriers. Accepted paper for E-Learn 2009 conference to be held in Vancouver 26–30.10.2009.